

Miljöutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av miljöskyddslagen och 11 och 18 kap. i vattenlagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av miljöskyddslagen och 11 och 18 kap. i vattenlagen (RP 243/2021 rd): Ärendet har remitterats till miljöutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Oili Rahnasto, miljöministeriet
- lagstiftningsråd Heini Färkkilä, justitieministeriet
- konsultativ tjänsteman Mika Honkanen, arbets- och näringsministeriet
- direktör Sami Koivula, Regionförvaltningsverket i Norra Finland
- miljöjurist Maria Vapaavuori, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland
- miljöchef Tommi Maasilta, Finlands Kommunförbund
- ledande expert Minna Ojanperä, Finlands näringsliv rf
- specialsakkunnig Jari Natunen, Finlands naturskyddsförbund rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- jord- och skogsbruksministeriet
- arbets- och näringsministeriet
- Finsk Energiindustri rf
- Gruvindustri rf
- Kemiindustrin KI rf
- Skogsindustrin rf
- Miljöindustrin och -tjänster YTP rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att miljöskyddslagen och vattenlagen ändras.

I miljöskyddslagen ändras bestämmelserna om ändring av tillståndsvillkor och säkerheter för avfallsbehandling. Det föreslås mer förpliktande bestämmelser om behövliga utredningar som ska

Betänkande MiUB 1/2022 rd

lämnas in för behandling av initiativ till ändring av tillståndsvillkor. Dessutom ska det föreskrivas om tillståndsmyndighetens möjlighet att för behandlingen av initiativ höra verksamhetsutövaren förutom om initiativet även om tillståndsmyndighetens beslutsutkast. Bestämmelsen om ändring av tillståndsvillkor ska enligt förslaget också ändras så att den beaktar möjligheten att ändra tillståndsvillkoret om säkerhet för avfallsbehandling, om det behövs för att säkerhetens storlek eller andra i lagen föreskrivna krav på säkerheten ska uppfyllas.

Översynen av bestämmelserna om säkerhet för avfallsbehandling hänför sig till en skrivning i statsminister Sanna Marins regeringsprogram om att förbättra miljöskyddet inom gruvdriften. Bestämmelserna om säkerheter för avfallsbehandling ses över genom att skyldigheten att ställa säkerhet preciseras så att den omfattar även annan tillståndspliktig verksamhet som ger upphov till betydande mängder avfall. För tillståndsmyndigheten föreskrivs möjlighet att i tillståndet bestämma att verksamhetsutövaren regelbundet ska bedöma att säkerheten räcker till för de kostnader som orsakas av de åtgärder som den avses täcka och meddela om detta till tillsynsmyndigheten. Det föreslås även att det till lagen ska fogas bestämmelser om tillståndsmyndighetens möjlighet att i vissa fall delegera ändring och frigörande av säkerhetsbelopp till tillsynsmyndigheten.

Enligt förslaget ska miljöskyddslagen och vattenlagen få bestämmelser om offentliggörande av gamla beslut. Bestämmelserna möjliggör publicering av de nödvändiga personuppgifterna i slutet i det allmänna datanätet.

I propositionen ingår även sådana ändringar i miljöskyddslagen som gäller förbränning av kött- och benmjöl. Syftet är att genomföra en ändring av genomförandeförordningen till Europeiska unionens förordning om animaliska biprodukter. Enligt ändringen får kött- och benmjöl förbrännas utan att kraven i avfallsförbränningslagstiftningen följs. Propositionen syftar till att förtydliga tillsynsmyndigheternas ansvarsfördelning och miljöregleringen av förbränning av kött- och benmjöl. Den föreslagna lagen föreslås därtill innehålla en övergångsperiod som ändringen av genomförandeförordningen möjliggör.

Dessutom föreslås det i propositionen en komplettering av miljöskyddslagens bestämmelse om verkställighet av beslut trots omprövningsbegäran eller överklagande.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft våren 2022.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Miljöskyddslagen föreslås bli ändrad i fråga om säkerheterna för avfallsbehandling, förfarandena i samband med dem samt ändring av tillståndsvillkoren. Skyldigheten att ställa säkerhet för avfallsbehandling preciseras. Verksamhetsutövarens skyldighet att medverka till behandlingen av ett initiativ om ändring av tillstånd effektiviseras. Samtidigt föreslås det att verksamhetsutövaren ska höras om tillståndsmyndighetens beslutsutkast. Genom propositionen genomförs en ändring av EU:s förordning om animaliska biprodukter. Ändringen gäller förbränning av kött- och benmjöl. Syftet med ändringen av miljöskyddslagen och vattenlagen är dessutom att främja tillgång till miljöinformation och skyddet av personuppgifter. Sammantaget anser utskottet att propo-

Betänkande MiUB 1/2022 rd

sitionens syften är goda, men föreslår utifrån en inkommen utredning vissa ändringar. Utskottet tillstyrker lagförslagen med ändringar.

I fråga om förslagen om säkerheter för avfallsbehandling och bedömning av säkerhetens tillräcklighet främjar propositionen också genomförandet av regeringsprogrammets skrivningar om miljöskydd inom gruvdriften. Det är påkallat att se till att det miljömässiga ansvaret inom gruvdriften kan tryggas i alla situationer. Ansvaret ska i första hand och framför allt skötas enligt principen att förorenaren betalar. Samtidigt är det bra att se till att kraven på och förfarandena för säkerheter inte blir sådana att de hindrar utvecklandet av verksamhetsutövarens verksamhet och äventyrar Finlands konkurrenskraft. Säkerheterna är ofta bankgarantier som medför kostnader för verksamhetsutövarna. Samtidigt är det med tanke på investeringsmiljön viktigt att se till att tillståndsförfarandena är tydliga och förutsägbara. Föränderliga och svårtolkade krav minskar Finlands attraktionskraft för investeringar. Utskottet betonar därför vikten av utredningen om kostnaderna för och konsekvenserna av en utvidgning av säkerheten för avfallsbehandling. Utredningen genomförs under ledning av miljöministeriet. Det är viktigt att den ger en bild av vilka kostnader utvidgningen medför och vilken helhet den bildar i kombination med säkerheten enligt gruvlagen. Överlappande bestämmelser om säkerheter bör undvikas så långt det går. Propositionen innehåller betydande förslag om ställande, kontroll och realisering av säkerheter. Förslagen ingår i samma helhet som den eventuella utvidgningen av säkerheter för avfallsbehandling inom gruvdriften. Om man går in för en utvidgning måste denna helhet ses över.

Det föreslås att bestämmelserna om säkerhet för avfallsbehandling preciseras så att skyldigheten att ställa säkerhet också gäller andra verksamhetsutövare än de vars huvudsakliga tillståndsgrund för verksamheten är avfallsbehandling. Dessa andra verksamhetsutövare ska enligt den föreslagna bestämmelsen ställa säkerhet, om verksamheten ger upphov till betydande mängder avfall. För närvarande bestäms skyldigheten att ställa säkerhet i en myndighetsanvisning om säkerheter för avfallsbehandling. I praktiken har det dock fortfarande rått oklarhet om huruvida säkerhet ska krävas för annan avfallsbehandling än sådan som sker yrkesmässigt eller i en anläggning. Det anses därför nödvändigt att förtydliga det nuvarande rättsläget. Den föreslagna bestämmelsen omfattar exempelvis avfallsbehandling inom skogsindustrin och gruvindustrin inklusive lagring av avfall. Säkerheten är avsedd att garantera avfallshanteringsåtgärder bland annat i insolvenssituationer där stora lagrade avfallsmängder och avfallspartier som behöver krävande behandling och orsakar stora kostnader annars belastar statsbudgeten. Utskottet anser att utgångspunkterna för förslaget är godtagbara. En tydlig reglering ligger också i verksamhetsutövarnas intressen. I detta fall främjar det också likabehandling av aktörerna och genomförandet av principen att förorenaren betalar.

Även miljöskyddslagens bestämmelser om bedömning av om säkerheten är tillräcklig bidrar till fullföljandet av principen att förorenaren betalar. I propositionen föreslås bestämmelser enligt vilka det i villkoren för miljötillstånd kan förutsättas att verksamhetsutövaren regelbundet bedömer säkerheten. Enligt utredning måste tillståndsvillkoret prövas från fall till fall, och avsikten är inte att alla tillståndshavare ska förutsättas uppfylla det. Prövningen ska bygga på vilken typ av avfallsbehandling som bedrivs i verksamheten och på verksamhetens eventuella utveckling. I propositionsmotiven konstateras att till exempel fem år kan vara ett lämpligt bedömningsintervall. I 89 § i miljöskyddslagen föreslås bestämmelser om förfarandet vid ändring av tillståndsvillkor som gäller säkerhet. Utskottet anser att bestämmelserna om bedömning av säkerheter inte

Betänkande MiUB 1/2022 rd

innehåller överlappande reglering eller medför en oskälig administrativ börda. De föreslagna bestämmelserna bidrar till att genomföra principen om att det miljömässiga ansvaret ska fullföljas i alla situationer. Utskottet går närmare in på förslagen i 89 § nedan.

Det föreslås att tillgången till miljöinformation och skyddet för personuppgifter förbättras så att det föreskrivs särskilt om att i det allmänna datanätet offentliggöra beslut som meddelats då den lag som föregick miljöskyddslagen var i kraft. Utgångspunkten är att ett beslut som offentliggörs i det allmänna datanätet får innehålla verksamhetsutövarens namn och uppgifter om verksamhetens placeringsort. Detta avviker från bestämmelserna i 16 § 3 mom. i offentlighetslagen. Den föreslagna bestämmelsen gör det möjligt, men förpliktar inte till, att offentliggöra personuppgifter. Myndigheten ska bedöma till vilka delar det är nödvändigt att offentliggöra personuppgifter. Nödvändiga uppgifter är enligt propositionen främst verksamhetsutövarens namn och projektets förläggningsort. I fråga om projekt som gäller förorenad mark har det uttryckts oro över offentliggörandet av uppgifter om enskilda fastigheter eller fysiska personer. Utskottet konstaterar utifrån inkommen utredning att enskilda fastighetsägares personuppgifter inte kan anses vara av betydelse med tanke på tillgången till miljöinformation och att de därför inte behöver offentliggöras. Myndigheten måste radera onödiga personuppgifter i beslut som offentliggörs i det allmänna datanätet.

Utskottet vill fästa uppmärksamhet vid vikten av smidigare tillståndsförfaranden. Det är särskilt viktigt att få kontroll över behandlingstiderna. Här är det enligt utredning väsentligt att säkerställa tillräckliga myndighetsresurser, förbättra e-tjänsterna och informationshanteringen samt att koncentrera arbetet med miljötillstånd till en enda myndighet. Utskottet hoppas att frågan främjas aktivt på alla sätt. En annan fråga som bör beredas vidare är hur miljöansvaret ska fullföljas om verksamhetsutövaren försätts i konkurs. Här finns det brister i vår lagstiftning. Detta har betydelse också med tanke på genomförandet av det subsidiära ansvarssystemet (TOVA). Utskottet anser det vara viktigt att beslutsfattandet fortsatt är förutsägbart.

DETALJMOTIVERING

89 §. Ändring av tillstånd.

I 89 § 2 mom. 2 punkten i miljöskyddslagen föreslås en precisering som innebär att ett tillstånd måste ändras, om den tillståndspliktiga verksamheten kan ha konsekvenser som är förbjudna enligt miljöskyddslagen. Bestämmelser om förbjudna konsekvenser, dvs. föroreningsförbud, finns i 16—18 §. Paragraferna är formulerade så att det inte behöver vara säkert att de förbjudna konsekvenserna realiseras, utan det är i sig förbjudet att orsaka risk för förorening av miljön. Dessutom ska försiktighets- och aktsamhetsprincipen enligt 20 § 1 mom. i miljöskyddslagen beaktas vid bedömningen av sannolikheten för förbjudna konsekvenser och verksamhetens skadlighet (HFD:2019:166). Enligt propositionen syftar ändringen till att förtydliga formuleringen så att den bättre motsvarar rättspraxis och innehållet i föroreningsförbuden. Avsikten med preciseringen är inte att ändra det nuvarande rättsläget, och regeringen har inte som mål att öka tillämpningen av bestämmelserna om ändring av tillstånd. Man har framhåvt principen om skydd för berättigade förväntningar i miljötillståndsförfarandet. I anslutning till detta har det konstaterats att tröskeln för att ingripa i ett gällande tillstånd på de grunder som anges i 89 § i miljöskyddslagen för när-

Betänkande MiUB 1/2022 rd

varande är hög och att denna grundläggande utgångspunkt inte ändras genom propositionen. Utskottet anser utifrån inkommen utredning att syftet med ändringen inte är att utvidga grunderna för ändring av tillstånd eller att öka antalet situationer där det görs ändringar i tillstånd. Utskottet ser det som viktigt att detta inte sker. Det är fråga om en behövlig ändring som förtydligar regleringen och förbättrar rättssäkerheten i miljötillståndsförfarandet.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om bedömning av om den säkerhet som ställts för avfallsbehandlingen är tillräcklig. Utskottet konstaterar att bedömningen inte kan grunda sig enbart på myndighetens bedömning av ärendet, utan bedömningen ska basera sig på fakta som visar att beloppet av säkerheten är otillräckligt för de avfallshanteringsåtgärder som behövs när den tillståndspliktiga verksamheten upphör. Enligt utredning till utskottet kommer frågan till myndigheternas kännedom vid tillsynen över tillståndspliktig verksamhet. Otillräckligheten kan bero på flera orsaker, till exempel följande: Den tillståndspliktiga verksamheten har utvecklats. Kostnaderna för avfallshantering har ökat eller säkerhetsbeloppet har sedan början uppskattats vara för litet. I vissa fall har det konstaterats att säkerhetsbeloppen är otillräckliga först när verksamhetsutövaren har råkat i ekonomiska svårigheter, varvid man har varit tvungen att använda statliga medel för att bekämpa förorening. Utskottet betonar att genomförandet av principen om att förorenaren betalar förutsätter att säkerheterna har tillräcklig täckning och är uppdaterade med tanke på verksamhetens omfattning. I annat fall kan TOVA bli den huvudsakliga ersättningskällan, vilket inte är ett godtagbart resultat.

Utskottet föreslår vissa tekniska preciseringar i 4 mom. Avsikten är att förtydliga myndighetens möjlighet att förelägga verksamhetsutövaren att lämna den utredning som behövs för att ett initiativ till ändring av tillståndet ska kunna avgöras. Det är i typiska fall fråga om uppgifter som endast innehas av verksamhetsutövaren. En sådan utredning kan innehålla uppgifter om utsläpp från verksamheten eller uppföljningsdata om verksamhetens konsekvenser. Föreläggandet kan förenas med vite. Till bestämmelsen fogas en hänvisning till 184 § om vite.

I förslaget till miljövårdslag föreslås i 5 mom. särskilt en bestämmelse om hörande om ändring av tillstånd. Enligt den kan tillståndsmyndigheten höra verksamhetsutövaren och andra parter om det beslutsutkast som den utarbetat. Enligt utredning är förslaget exceptionellt och svårt att samordna med den allmänna lagstiftningen om förvaltningsförfarande. Tillståndsbeslutet ska upprättas av en självständig och opartisk myndighet, och beredningen av det kan ske först efter det att tillståndsmyndigheten har utrett ärendet tillräckligt. Det är fråga om ensidig utövning av offentlig makt som inte inbegriper förhandlingar med parterna. Innan myndigheten fattar beslut ska den se till att hörandet och utredningarna är tillräckliga. Utskottet anser utifrån inkommen utredning att den särskilda bestämmelsen om hörande inte kan genomföras i den föreslagna formen, utan att också verksamhetsutövaren i enlighet med 6 mom. ska höras på det sätt som föreskrivs i 96 § om initiativet till ändring av tillståndet och de utredningar som insamlats under behandlingen.

Däremot tillstyrker utskottet 5 mom. med smärre tekniska ändringar till den del det föreskriver om tillståndsmyndighetens möjlighet att i sista hand skaffa den utredning som behövs på verksamhetsutövarens bekostnad. Om den statliga miljötillståndsmyndigheten är tillståndsmyndighet, bestäms de kostnader som tas ut hos verksamhetsutövaren i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten. Om den kommunala miljövårdsmyndigheten är tillståndsmyndighet, bestäms närmare om grunderna för avgiften i en taxa som kommunen godkänner.

Betänkande MiUB 1/2022 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Miljöutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2 i proposition RP 243/2021 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 243/2021 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i miljöskyddslagen (527/2014) 50 a § 1 mom., 59, 61 och 89 §, 107 § 2 mom. 4 punkten, 122 § 1 mom., 200 §, rubriken för 221 c §, 221 c § 1 mom., 221 d §, rubriken för 221 e §, det inledande stycket i 221 e § 1 mom. och rubriken för 221 f §, av dem 50 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 905/2020, 89 § sådan den lyder i lag 423/2015, 107 § 2 mom. 4 punkten, rubriken för 221 c §, 221 c § 1 mom., 221 d §, rubriken för 221 e §, det inledande stycket i 221 e § 1 mom. och rubriken för 221 f § sådana de lyder i lag 881/2018 och 200 § sådan den lyder i lag 504/2019, samt fogas till lagen nya 61 a, 61 b och 85 b § som följer:

50 a §

Tillstånds- och anmälningsförfaranden som gäller upplag av kemikalier för försvarsmaktens behov

Om skyddet av uppgifter om ett objekt som enligt 15 § 8 mom. i lagen om försvarsmakten ska ges särskilt skydd med tanke på landets försvar kräver det, betraktas med avvikelse från vad som föreskrivs i 43 § 1 mom. i denna lag och 11 § i förvaltningslagen endast verksamhetsutövaren som part vid behandlingen av en tillståndsansökan och en i 10 a kap. i denna lag avsedd anmälan som gäller ett upplag av kemikalier för försvarsmaktens behov. Vad som ovan föreskrivs om part tillämpas också på tillsynsmyndigheten. Behandlingen av ärendet omfattas då inte av bestämmelserna i 42—44, 45, 85, 85 a, 85 b och 86 §, 115 e § 1 mom. 2—4 och 6—8 punkten och 223 §.

— — — — —

Betänkande MiUB 1/2022 rd

59 §

Säkerhet för avfallsbehandlingsverksamhet

Den som bedriver avfallsbehandling ska ställa säkerhet för att garantera en adekvat avfallshandling, uppföljning, kontroll och åtgärder som behövs när verksamheten avslutas eller efter avslutad verksamhet. Den som bedriver annan tillståndspliktig verksamhet ska på motsvarande sätt ställa säkerhet, om betydande mängder avfall uppkommer i verksamheten. Säkerhet behöver inte krävas av den som bedriver annan verksamhet än avstjälningsplatsverksamhet, om de kostnader som avses bli täckta genom säkerheten när verksamheten avslutas är obetydliga med beaktande av avfallets mängd och beskaffenhet samt övriga omständigheter. Närmare bestämmelser om de förutsättningar under vilka säkerhet inte behöver krävas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Ställande av säkerhet

Ett miljötillstånd ska förenas med behövliga villkor om säkerhet enligt 59 § och om hur säkerheten ställs. I tillståndet kan det bestämmas att verksamhetsutövaren regelbundet ska bedöma säkerhetens tillräcklighet för de kostnader som orsakas av åtgärder som avses i 59 § och meddela om detta till tillsynsmyndigheten. Vid behov ska tillståndsvillkoret om säkerhet ändras i enlighet med 89 § 3 mom.

I tillståndet kan det bestämmas att tillsynsmyndigheten på eget eller tillståndshavarens initiativ kan godkänna en ändring av säkerhetens storlek till den del det är fråga om ändring av storleken på en säkerhet som är bunden till ett index som beskriver ändringen av prisnivån.

Som säkerhet godkänns borgen, försäkring eller en pantsatt insättning. I tillståndet kan det av grundad anledning bestämmas närmare om godtagbara säkerhetsformer och andra villkor för säkerheten. Den som ställer säkerheten ska vara ett kreditinstitut, en försäkringsanstalt eller något annat yrkesmässigt finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Säkerheten ska ställas till förmån för den tillsynsmyndighet som anges i miljötillståndet innan verksamheten inleds. Säkerheten för en deponi för utvinningsavfall ska ställas innan utvinningsavfall börjar deponeras på deponin.

61 a §

Säkerhetens giltighet och frigörande av säkerhet

Säkerheten ska vara giltig utan avbrott eller förnyad med jämna mellanrum i minst tre månader efter det att de åtgärder som täcks av säkerheten har vidtagits och anmälts till tillsynsmyndigheten. Om säkerhetens giltighet förnyas ska det göras innan säkerhetens giltighetstid går ut. Säkerheten för en avstjälningsplats ska vara giltig tills den kontroll och den efterbehandling av annat slag som följer efter det att avstjälningsplatsen lagts ned har upphört.

Tillståndsmyndigheten ska på ansökan frigöra en säkerhet när verksamhetsutövaren har uppfyllt sina skyldigheter. En säkerhet kan också frigöras delvis. I ett beslut om att tillståndet förfallit

Betänkande MiUB 1/2022 rd

ler eller verksamheten upphör eller i ett beslut som meddelas med anledning av en anmälan om verksamhet av försöksnatur kan det bestämmas att tillsynsmyndigheten får frigöra en säkerhet när verksamhetsutövaren har uppfyllt sina skyldigheter.

61 b §

Realisering av säkerhet

Tillsynsmyndigheten har rätt att inleda realiseringen av säkerheten när verksamhetsutövaren har försummat skötseln av de åtgärder som avses i 59 §. Innan säkerheten realiserar ska tillsynsmyndigheten i enlighet med 175 § förelägga verksamhetsutövaren att uppfylla sina skyldigheter och förena föreläggandet med hot om tvångsutförande. Säkerheten kan användas till att täcka kostnader för åtgärder i samband med tvångsutförande.

85 b §

Offentliggörande av gamla beslut

Ett beslut som meddelats med stöd av 2000 års miljöskyddslag (86/2000) får offentliggöras på den myndighets webbplats som har meddelat beslutet eller på miljöförvaltningens gemensamma webbplats. Beslutet får trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet innehålla verksamhetsutövarens namn och uppgifter om verksamhetens placeringssort. Personuppgifter som ingår i beslutet ska raderas från webbplatsen efter det att den verksamhet som avses i beslutet har upphört och de åtgärder enligt 94 § i denna lag som hänför sig till avslutandet av verksamheten har vidtagits.

89 §

Ändring av tillstånd

Verksamhetsutövaren får ansöka om ändring av ett miljötillstånd. På en sådan ansökan tillämpas bestämmelserna i 39 § om tillståndsansökan.

Tillståndsmyndigheten ska dessutom på initiativ av en tillsynsmyndighet, den myndighet som bevakar allmänt intresse, den som orsakats olägenhet eller en i 186 § avsedd registrerad förening eller stiftelse ändra tillståndet, om

1) den förorening eller risk för förorening som verksamheten medför väsentligen avviker från vad som bedömts på förhand,

2) verksamheten kan ha konsekvenser som är förbjudna enligt denna lag,

3) utsläppen kan minskas väsentligt utan oskäligen kostnader på grund av den bästa tillgängliga teknikens utveckling,

4) verksamhetens yttre förhållanden efter det att tillståndet beviljades väsentligt har förändrats och tillståndet därför behöver ändras,

5) det behövs för att tillgodose ett sådant efter beviljandet av tillståndet genom lag, statsrådsförordning eller en rättsakt av Europeiska unionen infört specificerat krav som är bindande och gäller förebyggande eller hindrande av förorening av miljön.

Betänkande MiUB 1/2022 rd

Tillståndsmyndigheten ska dessutom, på initiativ av tillsynsmyndigheten eller den myndighet som bevakar allmänt intresse, i ett tillstånd ändra de tillståndsvillkor som gäller ställande av säkerhet, om tillståndsmyndigheten bedömer att den säkerhet som fastställts för avfallsbehandlingsverksamheten i tillståndet inte är tillräcklig för att sköta de åtgärder som avses i 59 § eller att säkerheten i övrigt inte uppfyller kraven enligt 59—61 §.

Om en ändring av ett tillstånd inleds på initiativ av en i 2 eller 3 mom. avsedd aktör ska tillståndsmyndigheten, efter att ha gett verksamhetsutövaren tillfälle att uttala sin uppfattning om initiativet, i förekommande fall förelägga verksamhetsutövaren att inom en skälig tid lämna den utredning som behövs för att avgöra initiativet. Bestämmelser om att förena föreläggandet med vite finns i 184 §.

Om avgörandet av ett ~~i 4 mom. avsett~~ ärende är av betydelse för allmänintresset eller om vägande skäl kräver det och om verksamhetsutövaren inte har lämnat en utredning enligt 4 mom., kan tillståndsmyndigheten på verksamhetsutövarens bekostnad inhämta den utredning som behövs för att avgöra ärendet. ~~Tillståndsmyndigheten kan också för att behandla ett ärende höra verksamhetsutövaren, den aktör som väckt initiativet samt de parter som avses i 43 § om initiativet och om det beslutsutkast som myndigheten upprättat på basis av initiativet innan ärendet avgörs, om det behövs för att utreda ärendet.~~

Vid behandlingen av ett ärende som avses i denna paragraf tillämpas dessutom 96 §.

107 §

Tillämpningsområde

Lagens 108—110 § tillämpas dock inte på

4) sådan användning av naturgödsel från produktionsdjur som bränsle och användning av kött- och benmjöl som bränsle som omfattas av 221 c—221 f §.

122 §

Behandling av anmälan

Myndigheten ska med anledning av en anmälan enligt 118—120 § meddela ett beslut. Beslutet ska förenas med behövliga villkor om förebyggande och hindrande av förorening av miljön och om fullgörande av de skyldigheter enligt avfallslagen som gäller ordnande av verksamheten. Dessutom ska ett beslut som meddelas med anledning av en sådan anmälan som avses i 119 § vid behov förenas med behövliga villkor om säkerhet enligt 59 § och om hur säkerheten ställs. Beslutet får dessutom förenas med villkor om kontroll av verksamheten och information till invånarna.

Betänkande MiUB 1/2022 rd

200 §

Verkställighet av beslut trots omprövningsbegäran eller överklagande

Den myndighet som fattat beslutet kan förordna att villkor, förelägganden eller beslut som avses i 62, 64, 65, 99, 122, 123, 136, 137, 171, 175, 176, 180, 181, 182 a och 183 § ska iakttas trots omprövningsbegäran eller överklagande.

221 c §

Särskilda krav och myndighetsförfaranden vid användning av naturgödsel och kött- och benmjöl som bränsle

Vid användning av sådan naturgödsel från produktionsdjur som avses i kapitel V.C i bilaga III till genomförandeförordningen till förordningen om animaliska biprodukter eller sådant kött- och benmjöl som avses i kapitel V.D i den bilagan i en energiproducerande enhet med en bränsleeffekt på högst 50 megawatt ska inte bestämmelserna i punkt 13 i tabell 1 eller punkt 13 i tabell 2 i bilaga 1 till denna lag om avfallsförbränning eller annan behandling av avfall som sker yrkesmässigt eller i en anläggning och inte heller 108—110 § tillämpas på verksamheten. I energiproduktion som avses ovan ska förbränningen uppfylla följande krav i genomförandeförordningen till förordningen om animaliska biprodukter:

- 1) det krav i fråga om temperatur och uppehållstid för gasen från förbränning som anges i kapitel IV avsnitt 2 punkt 2 i bilaga III samt det krav på temperaturmätvärden som anges i kapitel IV avsnitt 2 punkt 4 i bilaga III,
 - 2) det krav i fråga om hjälpbrännare som anges i kapitel V.B punkt 3 b led ii i bilaga III och kapitel V.D punkt 3 b led ii i bilaga III, och
 - 3) de krav i fråga om utsläppsgränsvärden som anges i kapitel V.B punkt 4 a i bilaga III och kravet i fråga om de utsläppsmätningar som enligt kapitel V.B punkt 4 b i bilaga III ska göras en gång om året.
- — — — —

221 d §

Undantag från särskilda krav vid användning av naturgödsel som bränsle

På i 221 c § 1 mom. avsedda särskilda krav som gäller förbränning av naturgödsel ska följande undantag som är tillåtna enligt genomförandeförordningen till förordningen om animaliska biprodukter tillämpas:

- 1) med avvikelse från det som föreskrivs i kapitel V.B punkt 4 a i bilaga III till genomförandeförordningen till förordningen om animaliska biprodukter får utsläpp av partiklar från energiproducerande enheter med en bränsleeffekt på högst 5 megawatt vara högst 50 mg/m³n vid en syrehalt på 11 procent, och
- 2) med avvikelse från det som föreskrivs i kapitel V.B punkt 3 b led i i bilaga III till genomförandeförordningen till förordningen om animaliska biprodukter får hästgödsel föras in för hand i förbränningskammaren i energiproducerande enheter med en bränsleeffekt på högst 0,5 megawatt.

Betänkande MiUB 1/2022 rd

221 e §

Utsläppsgränsvärden för användning av naturgödsel och kött- och benmjöl som bränsle i flerbränsleenheter

Vid samtidig användning av i kapitel V.C i bilaga III till genomförandeförordningen till förordningen om animaliska biprodukter avsedd naturgödsel från produktionsdjur eller i kapitel V.D i den bilagan avsett kött- och benmjöl och annat bränsle i en energiproducerande enhet med en bränsleeffekt på högst 50 megawatt (*flerbränsleenhet*) ska utsläppsgränsvärdena fastställas enligt följande:

221 f §

Tillsyn vid användning av naturgödsel och kött- och benmjöl som bränsle

Denna lag träder i kraft den 20 .

Det krav i fråga om temperatur och uppehållstid för gasen från förbränning som anges i 221 c § 1 mom. 1 punkten i denna lag samt det krav i fråga om hjälpbrännare som anges i 2 punkten i det momentet ska från och med den 15 november 2024 tillämpas på förbränning av naturgödsel vid energiproducerande enheter som var i drift den 15 november 2018.

Det krav i fråga om temperatur och uppehållstid för gasen från förbränning som anges i 221 c § 1 mom. 1 punkten i denna lag samt det krav i fråga om hjälpbrännare som anges i 2 punkten i det momentet ska när det har gått fyra år från ikraftträdandet av denna lag tillämpas på förbränning av kött- och benmjöl vid energiproducerande enheter som var i drift vid ikraftträdandet av denna lag.

2.

Lag

om ändring av 11 och 18 kap. i vattenlagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 11 kap. 2 § i vattenlagen (587/2011), sådan paragrafen lyder i lag 505/2019, ett nytt 2 mom. och till 18 kap. en ny 19 a § som följer:

Betänkande MiUB 1/2022 rd

11 kap.

Ansökningsförfarande

2 §

Anhängiggörande av ett ansökningsärende

Tillståndsmyndigheten ska i den informationstjänst för vattenhushållningsärenden som avses i 18 kap. 19 § göra en anteckning om varje ärende som blivit anhängigt. Av anteckningen ska utöver ärendet framgå datum när ärendet blev anhängigt, den projektansvariges namn och den kommun där projektet är placerat. När uppgifterna offentliggörs iakttas det som i 2 mom. i den paragrafen föreskrivs om offentliggörande av uppgifter som ingår i ett beslut och om radering av personuppgifter.

18 kap.

Särskilda bestämmelser

19 a §

Offentliggörande av gamla beslut

Ett beslut som gäller ett vattenhushållningsärende och som har meddelats före den 1 maj 2019 får offentliggöras på den myndighets webbplats som har meddelat beslutet eller på miljöförvaltningens gemensamma webbplats. I beslutet får namnet på den projektansvarige samt namnen och fastighetsbeteckningarna på fastigheterna inom projektets influensområde offentliggöras.

Uppgifterna får offentliggöras om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna, och de får offentliggöras trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Personuppgifter som ingår i beslutet ska raderas från webbplatsen efter det att projektet har upphört.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande MiUB 1/2022 rd

Helsingfors 20.4.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juha Sipilä cent
vice ordförande Tiina Elo gröna
medlem Petri Huru saf
medlem Mai Kivelä vänst
medlem Johan Kvarnström sd
medlem Sheikki Laakso saf
medlem Niina Malm sd
medlem Kai Mykkänen saml
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Jenni Pitko gröna
medlem Saara-Sofia Sirén saml
medlem Hussein al-Tae sd
medlem Katja Taimela sd
medlem Mari-Leena Talvitie saml
medlem Ari Torniainen cent
ersättare Hanna Huttunen cent.

Sekreterare var

utskottsråd Susanna Paakkola.